

ВСЕСВІТ – І ГІДНІСТЬ ЛЮДИНИ

Що може бути спільного між поняттями «Всесвіт» і «гідність людини»? Одне – з галузі астрономії, інше – з моральної сфери. І було б недоречно їх ставити поряд, якби обидва ці поняття не уособив у собі вчитель астрономії сільського ліцею.

Роман Кримсальюк до війни був відомий не дуже великому колу людей. Після загибелі вчителя-воїна його ім'я стає все більш знаним і нагадує галактику, що розширюється...

З чого все почалося? З того, мабуть, що поряд із селом Іванівка Чугуївського району Харківської області, де Рома народився, знаходиться Чугуївська наглядова станція Науково-дослідного інституту астрономії Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. І туди хлопець неодноразово навідувався разом з іншими допитливими школярами.

Так він зацікавився наукою про Всесвіт. Неодноразово юнак перемагав в олімпіадах з астрономії та фізики від Малої академії наук України (МАН), був стипендіатом благодійного дитячого фонду «Берег надії».

Після школи вибір майбутнього шляху був однозначним: Роман Кримсальюк вступив на фізичний факультет Каразінського університету, де спеціалізувався на кафедрі астрономії та космічної інформатики. 2009 року він отримав диплом магістра.

Випускник університету став працювати у Малинівському опорному ліцеї № 1 (сmt Малинівка Чугуївського району), де викладав астрономію, фізику та інформатику. Він зумів зацікавити учнів своїми дисциплінами, і його вихованці, як і сам він у дитинстві, перемагали на обласних етапах конкурсів та олімпіад МАН.

Але мирне життя та долучення дітей до точних наук перервала війна. Власне, Роман Юрійович міг не йти воювати – вчителів не підлягають мобілізації, якщо працюють принаймні на $\frac{3}{4}$ ставки. Але вчитель Малинівського ліцею вирішив, що захищати рідну країну, рідне село, своїх дітей і учнів наразі важливіше, ніж освоювати з ними фізичні закони. Це можна відкласти на мирний час, коли життю та свободі дітяків нічого не буде загрожувати.

У перший день повномасштабної війни Роман Кримсалюк добровольцем пішов на захист Вітчизни. Він став навідником у мінометній батареї 125-ої окремої бригади територіальної оборони. Мав позивний «Фізик».

У складі своєї бригади «Фізик» захищав Харків, навесні 2022 року звільняв окуповані населені пункти Харківської області, у тому числі рідну Малинівку. Восени 2022-го брав участь у Слобожанському контрнаступі, в результаті якого майже вся Харківська область була звільнена.

А взимку 2022 року бригаду перевели на Донбас.

Там 13 грудня 2022 року в боях за село Площанка Сватівського району Луганської області Роман Кримсалюк загинув.

...Буде хтось інший розповідати дітям про Всесвіт. Але учні засвоїли головний урок свого вчителя: понад усе – людська гідність і дієва любов до людей і своєї країни.

Указом Президента України № 262/2023 від 5 травня 2023 р. солдат Кримсалюк Роман Юрійович був нагороджений орденом «За мужність» III ступеню (посмертно).

У серпні 2023 р. рішенням Чугуївської районної військової адміністрації Роману Кримсалюку посмертно присвоєно звання «Почесний громадянин Чугуївського району».

На фасаді Малинівського ліцею № 1 встановлена меморіальна дошка вчителю-воїну. У ліцеї започаткований щорічний астрономічний конкурс імені Романа Кримсалюка.

Роман Юрійович не покинув свій пост вчителя. Його обличчя зустрічає дітлахів при вході до ліцею. І його постать надихає учнів не відступати перед труднощами, не боятися випробувань у навчанні і у житті.

Література:

1. Гаєвська А. На Харківщині увічнили пам'ять вчителя фізики, який загинув у боях з окупантами: [на фасаді Малинівського ліцею № 1 встановили меморіальну дошку вчителю Роману Кримсалюку] / Аліна Гаєвська // Думка. – 27.08.2023. – URL: <https://dumka.media/ukr/war/1693129198-na-harkivshchini-uvichnili-pam-yat-vchitelya-fiziki-yakiy-zagynuv-u-boyah-z-okupantami> (дата звернення: 27.08.2023).
2. Загинув, захищаючи Україну, випускник фізичного факультету Роман Кримсалюк: університет співчуває... // Каразінський університет : Новини. – 17.12.2022. – URL: <https://karazin.ua/news/zahynuv-zakhyshchaiuchy-ukrainu-vypusknik-fizychnoho-fakul/> (дата звернення: 17.12.2022).
3. Кримсалюк Роман Юрійович // Архів Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Опис справ випускників магістратури денної форми навчання (бюджет) фізичного факультету ХНУ імені В. Н. Каразіна 2009 року. Од. зб. 7647.
4. Роману Кримсалюку з Малинівки посмертно присвоєно звання «Почесний громадянин Чугуївського району» // Чугуївська районна військова адміністрація. – 10.08.2023. – URL: <https://chuhuiv-rda.gov.ua/news/1691695713/> (дата звернення: 10.08.2023).

5. Про відзначення державними нагородами України : Указ Президента України № 262/2023 від 5 трав. 2023 р. : [орденом «За мужність» III ступеня нагороджено солдата Кримсалюка Романа Юрійовича (помертньо)] // Президент України Володимир Зеленський : офіц. інтернет-представництво. – 5.05. 2023. – URL: <https://www.president.gov.ua/documents/2622023-46681> (дата звернення: 12.06.2023).